

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Regele [Ungariei, Carol Robert de Anjou] a ajuns pe o cale oarecare cu toată oastea sa [la Posada, în 1330], dar calea aceasta era cotită și închisă de amândouă părțile de râpe foarte înalte de jur împrejur. (...)

Mulțimea nemăsurată a românilor sus pe râpe a alergat din toate părțile și a aruncat săgeți asupra oastei regelui, care se găsea în fundul unei căi adânci, ce nici nu se putea numi cale, ci mai curând un fel de corabie strâmtă, unde din pricina înghesuiei cei mai sprinteni cai și ostași cădeau din toate părțile în luptă. (...) Cădeau tineri și bătrâni, principii și nobili, fără nicio deosebire (...). Și însuși regele abia a scăpat cu câțiva inși.”
(*Cronica pictată de la Viena*)

B. „Atunci [în 1595, la Călugăreni, Mihai Viteazul] (...) a smuls o secure sau suliță ostășească și pătrunzând el însuși în șirurile sălbătice ale dușmanilor, străpunge pe un stegar al armatei, taie cu sabia o altă căpetenie și, luptând, se întoarce nevătămat [la ai săi]. În acest timp, (...) două sute de unguri și tot atâția cazaci, (...) taie oștile turcilor, pe când din coastă îi lovește (...) domnul cu ai săi (...), făcându-se așa mare învălmășeală, încât până în seară au fost redobândite cele 11 tunuri [pierdute anterior în luptă]. (...)

În această învălmășeală ce seamănă a fugă, Sinan pașa [comandantul armatei otomane] cade de pe podul râului Neajlov (...) și scapă cu viață. Dacă noaptea cea întunecoasă n-ar fi împiedicat pe domn, fără îndoială că ar fi zdrobit cu acțiunea lui clocotitoare forța dușmană și ar fi pus capăt, dintr-o dată, (...) întregului război.”

(Balthazar Walter, *Scurtă și adevărată descriere a faptelor săvârșite de Mihai, domnul Țării Românești, prea strălucitul și prea viteazul conducător de oști împotriva dușmanilor creștinătății*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa A. **2 puncte**
2. Numiți domnitorul la care se referă sursa B. **2 puncte**
3. Precizați titlul conducătorului armatei care se confruntă cu românii, din sursa A, respectiv, funcția deținută de conducătorul adversarilor românilor, din sursa B. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa A, un punct de vedere referitor la finalul operațiilor militare, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
5. Menționați, din sursa B, un punct de vedere referitor la finalul operațiilor militare, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
6. Prezentați două acțiuni diplomatice ale românilor, în Evul Mediu. **6 puncte**
7. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia o instituție centrală a fost necesară pentru funcționarea Moldovei, în secolele al XVII-lea – al XVIII-lea. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**